

عنوان مقاله:

«تجربه» قانون نویسی سیاسی در عصر ناصری: تحلیلی گفتمانی

محل انتشار:

مجله مطالعات کشورها، دوره 1، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 36

نویسنده:

حامد عامری گلستانی - Department of Political Sciences, Ahvaz Branch, Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

خلاصه مقاله:

اندیشه قانون خواهی، اصلی ترین جریان اصلاحی در عصر قاجار بود و بخش مهمی از «تجربه تجدد سیاسی» را در این دوره تشکیل می داد. با گسترش «گفتمان قانون خواهی در عصر ناصری»، «تجربه قانون نویسی» یکی از روندهای مهم در این زمینه بود. در این پژوهش، با بهره گیری از روش و نظریه «تحلیل گفتمان انتقادی»، تجربه قانون نویسی بررسی شده است. برای این کار هفت قانون منتخب سیاسی و دولتی نوشته شده در عصر ناصری بررسی شد. هدف این پژوهش واکاوی این مسئله است که قانون نویسی های این دوره، که در گونه های مختلف رواج یافته بود، چگونه در قوانین سیاسی بروز و ظهور می یابد. پرسش اساسی این پژوهش آن است که تجربه قانون نویسی سیاسی در عصر ناصری، با گفتمان قانون خواهی در این دوره چه نسبتی داشته است؟ یافته های پژوهش نشان می دهد این قوانین بیشتر از هر چیز بر مبنای ایجاد «نظم» برای دولت و منطبق با گفتمان «سلطنت منتظم مطلقه» است که از سال های میانی سلطنت ناصرالدین شاه توسط کسانی چون میرزاملکم خان به انحای گوناگون ترویج و تبلیغ می شد. البته، بسیاری از این قوانین، و در گونه های دیگر نیز، به مرحله اجرا نرسید، اما بخش مهمی از ایده های قانون خواهانه در عصر قاجار با گسترش چنین قوانینی بسط یافت؛ درعین حال، نشان دهنده ضعف دولت در تکامل فرایند دولت سازی با به کارگیری از قوانین موضوعه جدید بود؛ چیزی که تا دهه های بعدی به تاخیر افتاد.

کلمات کلیدی:

discourse of legitimacy, Malkam, Mustashar al-Dawla, Nasserite age, political legislative drafting

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2058389>

